

2020

YAZ DÖNEMİ

DEĞERLENDİRME
RAPORU

MÜLTECİLER
DERNEĞİ

YAZ DÖNEMİ DEĞERLENDİRME RAPORU 2020

İÇİNDEKİLER:

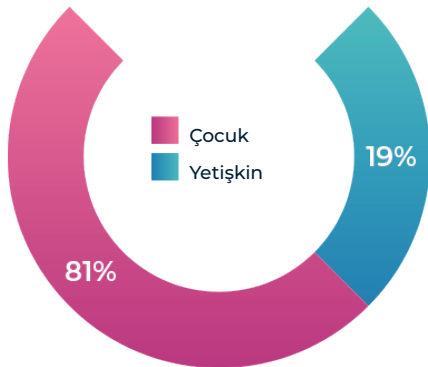
Mülteciler Derneği Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Birimi Psikososyal Destek Programı	4
Yaşam Pencerem Programı	4
Yaz Ajandam	6
Kitabım Sende	6
Çocuk Semineri	7
Akademik Danışmanlık	8
Bireysel Danışmanlık	9

MÜLTECİLER DERNEĞİ PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK ve REHBERLİK BİRİMİ PSİKOSOSYAL DESTEK PROGRAMI

2019-2020 yaz dönemi içerisinde PDR birimi tarafından karşılaşılan sorunlara, hassasiyet durumlarına, çocukların ihtiyaçlarına yönelik bir Psikososyal Destek Programı uygulanmıştır. Bu program ile çocukların kendilerini daha iyi tanımalarını, akranları ile olumlu etkileşim kurmalarını, yaşam becerilerini geliştirmelerini, içinde buldukları sosyal gruplara aidiyet kazanmalarını ve akademik gelişimlerini desteklemek amaçlanmıştır. Aynı zamanda çocukların duygu ve davranışlarının farkına varmaları, stresle başa çıkma yollarını bilmeleri, sosyal yaşamda karşılaştıkları çatışmaları çözümlenmeleri, sosyal destek sistemlerini görmeleri, olumlu bir benlik duygusuna sahip olmaları, dikkat ve görsel-işitsel algı sistemlerinin gelişiminin desteklenmesi gibi kişisel, sosyal yönden ve akademik yönden bir bütün olarak desteklenmeleri hedeflenmiştir.

Program kapsamında; ihtiyaç analizi sonuçlarına göre çocuklarla yaşam pencere programı, yaz ajandam uygulaması, kitabım sende uygulaması, çocuk semineri, akademik danışmanlık, bireysel danışmanlık ve atölye çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

YAŞ DAĞILIM GRAFİĞİ

Yaz dönemi PDR Birimi programında 1131 farklı öğrenci, veli ve idare ile 2153 görüşme gerçekleştirilmiştir. Program kapsamında 1743 çocuk, 403 veli ve 7 okul görüşmesi gerçekleştirilmiştir.

YAŞAM PENCEREM PROGRAMI

İhtiyaç analizi sonuçlarına göre psikolojik destek talep eden, Sultanbeyli'deki mülteci çocuklara yönelik 5 haftalık çevrimiçi psikososyal destek programının amacı; pandemi sürecinde oluşabilecek sosyal, duygusal, akademik problemlerin önlenmesi ve çocukların psikososyal gelişimlerinin desteklenmesidir. Programın başında ve sonunda çalışmanın kazanım ve amaçlarına yönelik ön-son test uygulanmıştır.

Yaşam Pencere Programı Kapsamı

Ön Test Uygulanması

1. Oturum: Tanışma

Bilgilendirme ve kurallar, tanışma, dikkat ve iletişim, değerlendirme.

—Kazanımlar

- Grup çalışması hakkında bilgilendirmek,
- Grup dinamiğini güçlendirmek,

- Sosyal gelişimi desteklemek,
- Odaklanma becerilerini desteklemek,
- İşbirliği içerisinde hareket etme becerilerini desteklemek.

2. Oturum: **Duygularımız**

Duygu torbası, değerli eşyam, değerlendirme.

—Kazanımlar

- Grup içerisinde güven duygusunun gelişimini desteklemek,
- Duyguları tanımlanmasını desteklemek,
- Duygu ve beden farkındalığının gelişimini desteklemek.

3. Oturum: **Kaynaklarımız**

Dikkat uygulaması, sosyal atom, değerlendirme.

—Kazanımlar

- İlişkisel düşünme becerilerini desteklemek,
- Sorun çözme becerilerini desteklemek,
- Destek sistemleri hakkında farkındalıkları arttırmak.

4. Oturum: **Baş Etme Becerileri**

Yüz yogası, stres ve kaygı yönetimi, öz bakım kutusu, kelimeye alkış uygulaması, değerlendirme

—Kazanımlar

- Öz bakım becerilerini desteklemek,
- Stres ve kaygı yönetimi becerilerinin gelişimini desteklemek,
- Takip ve odaklanma becerilerini desteklemek.

5. Oturum: **Gelecek**

Aklında tut söyle, önce hayal masalı, zaman makinesi uygulaması, iyi dilekler, değerlendirme

—Kazanımlar

- Geleceğe dair beklentileri duymak,
- Gelecekle dair umutlu bir kapanış yapmak,
- Toplumsal yaşamda farklı kitlelerle iletişim kurma ve sürdürme becerilerini desteklemek.

Sonuçlar

Oturum Adı	Grup Sayısı	Katılımcı Sayısı
Ön Test	20	81
1. Oturum	20	77
2. Oturum	11	45
3. Oturum	8	32
4. Oturum	5	28
5. Oturum	5	22
Son Test	5	22

5 Haftalık **Yaşam Penceresi Programı**'nda 5 grup tamamlanmış olup 13 grup çeşitli nedenlerle süreci devam ettirememiş ve gruplar tamamlanamadan kapanmıştır.

Yaşam Penceresi Programı'nın öğrenciler üzerindeki olumlu etkileri:

- Uzun süredir bir araya gelememiş olan öğrencilerin sosyal ilişkileri güçlendi.
- Pandemi sürecinde öğrenciler keyifli ve verimli zaman geçirme imkanı buldu.
- Öğrencilerin kendilerini ifade edebilme becerileri gelişti.
- Öğrencilerin pandemi sürecindeki olumsuz duygu-durumlarla başa çıkma becerileri gelişti.

Grupların tamamlanamama nedenleri:

- Öğrencilerin ilerleyen süreçte yaşamış olduğu internet kısıtlılığı,
- Vakitlerinin çoğunu evde geçiren öğrencilerin alınan tedbirlerin azaltılması ile beraber oturumlara katılma oranının düşmesi,
- Ailelerin öğrencilerin çalışmalarını düzenli takip etmemesi,
- Çevrimiçi görüşme platformunun kullanımındaki teknik aksaklıklar,
- Çevrimiçi platformların çocuklar tarafından interaktif bir süreç olarak değerlendirilmemesi.

Tüm bu sonuçlar dahilinde devamlılık gerektiren çalışmalar yerine tek seferlik atölyelerin uygulanması ve atölyelerin somut çıktılar odağında geliştirilmesinin sürece katılımı olumlu yönde etkileyeceği düşünülmektedir.

YAZ AJANDAM

İhtiyaç analizi sonuçlarına göre psikolojik desteğe ihtiyaç duyduğunu belirten öğrenciler arasından ön görüşmeler sonucu birebir desteğe ihtiyaç duyan kişilerle 'Yaz Ajandam' uygulaması gerçekleştirilmiştir. Grup çalışmasına katılma imkânı olmayan öğrencilerle haftalık plan üzerinden günlük faaliyetler gerçekleştirilerek takibi sağlanmıştır. Öğrencilere akademik ve sosyal içerikli görevler verilmiştir. Bu görevler haftalık olarak değişerek ve yaz dönemi sonunda uygulama içerisindeki görevleri düzenli gerçekleştiren öğrencilere motivasyon hediyeleri verilmiştir.

SONUÇLAR

432 tekrarlı görüşme ile öğrenciler en az bir kere bir çalışmaya geri dönüş sağlamıştır. Katılımcıların evde kaliteli vakit geçirmelerinin desteklenmesi, aile içi ilişkilerin güçlendirilmesi, sorumluluk bilincinin geliştirilmesi, araştırma ve hayal kurmalarına teşvik edilmesi, fiziksel-bilişsel gelişimlerinin desteklenmesi yönünde yürütülen faaliyetlere katılımı sağlanmıştır. Çalışma sonunda düzenli olarak katılım sağlayan 129 öğrenciye motivasyon amacıyla dikkat, odaklanma ve hafıza becerilerini geliştirici çeşitli hediyeler dağıtılmıştır.

KİTABIM SENDE

İhtiyaç analizi sonuçlarına göre psikolojik desteğe ihtiyaç duymadığını belirten danışanlarla ilişkiyi sürdürmek, danışanların akademik ve dil gelişimlerini desteklemek, sorgulayıcı ve eleştirel düşünme becerilerini desteklemek üzere danışanların seviyelerine uygun kitaplar dağıtılarak ve kitap bitiminde aşağıdaki sorular üzerinden değerlendirme görüşmeleri yapılmıştır:

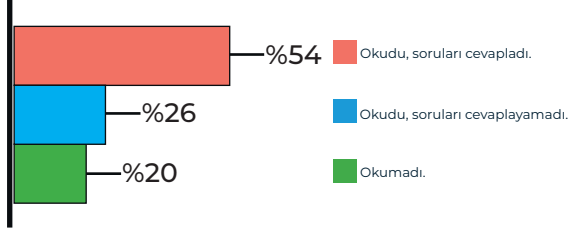

- Kitapta hangi kahramanlar vardı?
- Karakterlerden en çok hangisini sevdi?
Neden?
- Kitapta en beğenmediğin karakter kimdi?
Neden?
- Kitapta seni en çok etkileyen olay neydi?
- Kitabın sonunu değiştirseydin nasıl değiştirirdin?

SONUÇLAR

Kitabım Sende Uygulaması kapsamında 241 öğrenciye yaşlarına uygun hikaye kitapları dağıtılmıştır. Bu öğrencilerden 89'una tekrarlı aramalar sonucu ulaşılamamıştır. 93 öğrenci ise okuyup soruları cevaplarken 34 öğrenci okumasına rağmen bazı soruları yanıtlamakta güçlük çekmiştir. 46 öğrenci ise kitapları okumamıştır.

Kitap Okuma Durumları

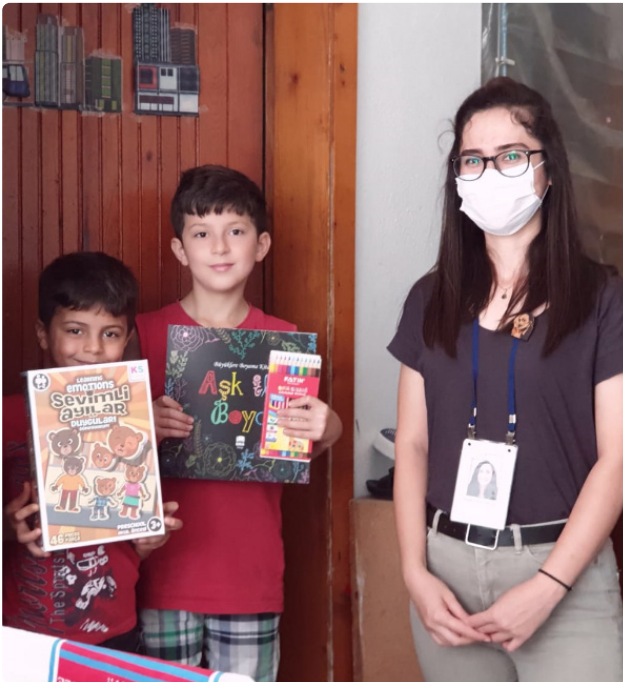

Yapılan görüşmelerde kitap okumama nedenleri şu şekilde sıralanmıştır:

- Türkçe seviyesinin düşük olması,
- Sağlık sorunu,
- Taşınma,
- Okuma için verilen sürenin yetersizliği.

Çözüm Önerileri

- Türkçe dil seviyesi düşük olan öğrencilerin okuma-anlama becerilerini geliştirmek üzere ÇOGEM Türkçe kurslarına yönlendirmeler gerçekleştirilebilir.
- Çocukları okumaya teşvik etmek amaçlı kitaplarla ilgili bulmaca ve etkinlik içerikleri hazırlanarak çocuklara iletilebilir.
- Tekrarlı ve düzenli aramalarla çocuklar okumaya teşvik edilebilir ve takipleri sağlanabilir.

ÇOCUK SEMİNERİ

Yaz dönemi içerisinde riskli teknoloji kullanımının azaltılması, gençlerin sosyal ve toplumsal ilişkileri üzerine düşüncelerinin sağlanması ve yardımlaşma odağında gönüllülük, dayanışma, pandemi sürecinin etkileri, alınabilecek önlemler ve uzaktan eğitim süreci hakkında öğrencilerin bilgilendirilmesi ve sivil toplum bilincinin uyandırılması amacıyla; güvenli internet kullanımı, toplumsal cinsiyet, Corona döneminde psikososyal destek ve insani yardım günü konularında çevrimiçi platformlarda çocuk seminerleri yapılmıştır.

SONUÇLAR

Seminer Adı: 19 Ağustos İnsani Yardım Günü Farkındalık Semineri

Katılımcı Sayısı: 53

—Kazanımlar

- Günün anlam ve önemi hakkında farkındalık kazanır.
- Yardım veren ve yardım alan olgularını tartışır.
- STK, gönüllülük, dayanışma ve demokratik katılım kavramlarını tanır.
- Yardım ve iyilik kavramları üzerine toplumsal yaşamda uygulanabilir stratejiler geliştirir.

Seminer Adı: Corona Döneminde Psiko-sosyal Destek

Katılımcı Sayısı: 33

—Kazanımlar

- Evde kalma sürecinin etkileri ve yeni normal tedbirleri hakkında bilgi kazanır.
- Duygularla ilgili farkındalık kazanır.
- Kaygıyla başa etme becerilerini bilir ve iyilik halini güçlenmesini destekler.
- Uzaktan eğitim süreci hakkında bilgi edinir.

Seminer Adı: Güvenli İnternet Kullanımı

Katılımcı Sayısı: 27

—Kazanımlar

- İnternette doğru kaynağa ulaşma yolları hakkında bilgi alır.
- Kişisel bilgilerin korunması ve siber zorbalık kavramlarını tanır.
- Teknoloji bağımlılığı konusunda bilgi edinir.

Seminer Adı: Toplumsal Cinsiyet ve Sosyal İlişkiler

Katılımcı Sayısı: 5

—Kazanımlar

- Toplumsal cinsiyet kalıpları ile akran ilişkilerinde doğabilecek ayrımcılık ve eşitsizlik durumlarını fark eder.

4 farklı temada gerçekleştirilen seminerlere toplamda **118** kişi katılım sağlamıştır.

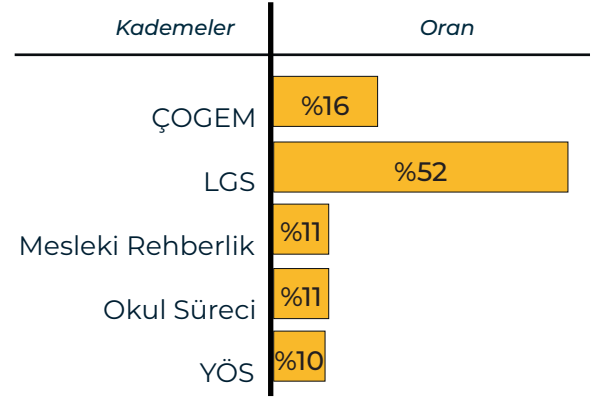
AKADEMİK DANIŞMANLIK

Milli Eğitim tarafından alınan kararlar ile ilgili okul süreci, EBA kullanımı, şifre alımı, LGS-YÖS tarihleri, sınavda dikkat edilecek hususlar ve tercih süreci konularında öğrenci ve velilere bireysel olarak akademik danışmanlık hizmeti verilmiştir.

SONUÇLAR

Akademik Destek Çalışmaları

Akademik danışmanlık kapsamında farklı kademelerden öğrenciler ve velilerle 297 görüşme gerçekleştirilmiştir.

Akademik Danışmanlık Dağılım Grafiği

Grafikte belirtilen konulara dair görüşme içerikleri aşağıda belirtilmiştir:

ÇOGEM; Yapılan 46 görüşme kapsamında eğitim desteğine ihtiyaç duyan öğrencilerin yakalama birimine yönlendirilerek çevrimiçi derslere katılımı sağlanmıştır.

LGS-YÖS; Yapılan 175 görüşme kapsamında sınav süreci, sınav esnasında dikkat edilmesi gerekenler, sınav sonucu ve tercih işlemleri ile ilgili öğrenci ve velilerle tekrarlı görüşmeler yapılmıştır.

Mesleki Rehberlik; Yapılan 32 görüşme kapsamında meslek türleri ve meslek seçimi, mesleki ilgi, kariyer planlama ve okul tanıtımı üzerine görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

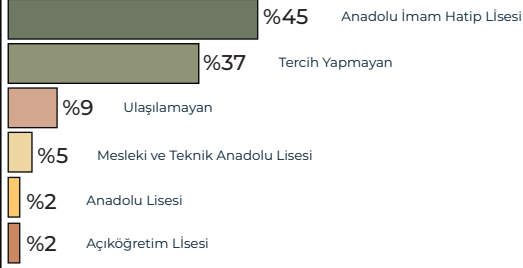
Okul Süreci; Yapılan 34 görüşme kapsamında pandemi sürecinde okulların açılması ve eğitim süreci, EBA kullanımı, ortaokul okul kaydı, sınıf geçme, sorumluluk sınavları hakkında ihtiyaçlar odağında bilgilendirmeler yapılmıştır.

LGS ANALİZİ

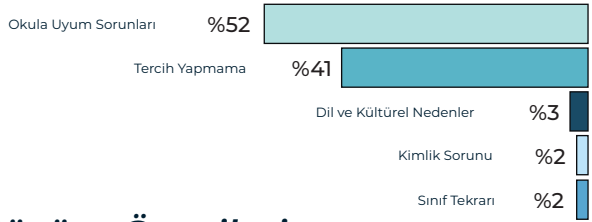
2019-2020 döneminde Sultanbeyli ilçesinde bulunan 8. sınıf mülteci öğrenci sayısı 123'tür. Bu öğrencilerden 67'si bir liseye yerleşirken 45 öğrenci tercih işlemlerini tamamlamamış ve 11 öğrenciye ulaşım sağlanamadığı için hangi süreçte olduğu bilgisi alınamamıştır.

Tercih sonuçları dahilinde 55 öğrencinin (%45) yoğunluklu olarak kültürel nedenlerle Anadolu İmam Hatip Liselerini tercih ettiği gözlemlenmiştir.

LGS Tercih Sonucu

Liseye Kayıt Olmama Nedenleri

Çözüm Önerileri

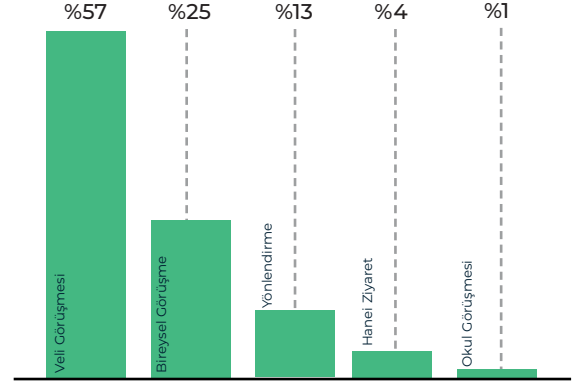
- Türkiye'deki eğitim sistemi hakkında aile bilinçlendirme çalışmaları arttırılmalı.
- 8. sınıflara yönelik LGS bilgilendirme seminerleri arttırılmalı.
- Bireysel mesleki danışmanlık çalışmaları ile doğru lise tercihleri hakkında bilinçlendirme ve farkındalık çalışmaları yapılmalı.
- Çıraklık Eğitimi, ortaokuldan mezun olan öğrencilere yönelik alternatif örgün mesleki eğitim okuludur. Türkiye genelindeki 323 bağımsız Mesleki Eğitim Merkezi (Çıraklık Eğitim Merkezi) ile 221 meslek lisesi bünyesinde olmak üzere toplamda 544 okulda yürütmektedir. Çocukların eğitim hayatında kalmaları ve meslek edinmeleri için çıraklık eğitimi önemlidir bu yüzden çıraklık eğitimi ile ilgili bilgilendirme ve yönlendirilme çalışmaları arttırılmalı.
- Okula uyum sorunları yaşayan öğrencilere yönelik okul ve akran ilişkilerini güçlendirmek amacıyla grup çalışmaları yapılmalı.

BİREYSEL DANIŞMANLIK

Yaz dönemi boyunca öğrenci, veli ve okul idareleri ile sosyal, duygusal, akademik alanlarda görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bu görüşmelerde davranış problemleri, aile içi ilişkiler, duygular, akran ilişkileri, pandemi süreci olumsuz etkileri, ev içerisinde yapılabilecek etkinlikler, online çalışmalar hakkında bilgilendirme görüşmeleri ve sağlık, kimlik, ekonomik destek alanlarında ilgili birimlere yönlendirme çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

SONUÇLAR

Bireysel Danışmanlık hizmeti kapsamında 453 görüşme ve 68 yönlendirme gerçekleştirilmiştir. Görüşme kategorisine ilişkin detaylar aşağıdaki grafikte yer almaktadır.

Bireysel Danışmanlık Dağılım Grafiği

ATÖLYE ÇALIŞMALARI

Yaz dönemi boyunca çevrimiçi platformlarda çocukları duygusal, sosyal ve akademik alanlarda desteklemek amacıyla uzun dönemli faaliyetlere dahil olamayan öğrencilerle tek seferlik atölye çalışmaları yürütülmüştür.

SONUÇLAR

Konu	Atölye Sayısı	Katılımcı Sayısı
Dikkat ve Algı	13	35
Duygular	8	25
Hikaye/Masal Atölyesi	11	49
Kişisel Özelliklerimiz	2	5
Sorun Çözme Becerisi	1	5
Zorbalık ile Mücadele	1	2

Çalışma kapsamında gerçekleştirilen 36 atölyeye toplam 121 kişi katılmıştır. Atölye konuları, gerçekleştirilen atölye sayısı ve katılımcıların dağılımı yukarıdaki tabloda ayrıntılı bir şekilde verilmiştir.

MÜLTECİLER VE SİĞINMACILAR YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ

Turgut Reis Mah. Fatih Bulvarı No: 306
Sultanbeyli/İstanbul

0850 939 76 59

www.multeciler.org.tr
info@multeciler.org.tr

 @multecilerorgtr

